

Uttalelse fra Rådet for byarkitektur

21.06.2023

Sak 5.2 - 2023:

Nytt kunstmuseum - Konseptvalgutredning

Rådet for Byarkitektur vil på eget initiativ komme med en uttalelse til saken om nytt kunstmuseum, sett i lys av [Konseptvalgutredningens sluttrapport](#) og politisk sak [PS 0022/23](#).

Rådet mener konseptvalgutredningen ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å utelukke gjenbruk av dagens museumsbygg i Munkegata 3 og Bispegata 7. For å oppnå den best mulige løsningen for byen og for museene anbefaler vi at alternativer for gjenbruk må undersøkes grundigere og på en mer helhetlig måte.

Veivalget til Trondheim kunstmuseum og Nordenfjeldske kunstindustrimuseum er av svært stor betydning og vil prege byen i mange år. Saken fortjener derfor ytterligere belysning. Konseptvalgutredningen anbefaler at det bygges et nytt museum for kunst og form på Leuthenhaven. Rådet for byarkitektur mener utredningen har sine begrensninger og at den alene ikke danner tilstrekkelig grunnlag for å forkaste alle andre alternativer. Å starte et forprosjekt hvor man går videre med bare det ene tomtealternativet vil etter vårt skjønn etterlate mange ubesvarte spørsmål.

For å oppnå en best mulig prosess videre mener Rådet at det er mest formålstjenlig å utarbeide forprosjekt både for nybygg på Leuthenhaven og for videre bruk av dagens museumsbygg.

For å sikre en ryddig og åpen beslutningsprosess må de ulike forprosjektene utvikles til et nivå hvor man får belyst og illustrert romlige muligheter, sammenhenger og konsekvenser. KVVU-en går ikke langt nok i å undersøke hvordan de museumsfaglige behovene reelt kan la seg løse innenfor konseptenes ulike rammer. Utredningen inneholder heller ikke en overbevisende analyse av hvordan de ulike konseptene påvirker bybildet og byutviklingen. Dagens museumsbygg har en særegen arkitektur og en eksepsjonell plassering i tilknytning til Nidarosdomen. Dette er gode grunner til at videre bruk bør utredes grundigere enn hva man har hatt anledning til innenfor konseptvalgutredningens rammer. Ved KODE-museene i Bergen har man satset på arkitektoniske løsninger som både ivaretar de historiske bygningene, og skaper moderne og integrerte institusjoner som beriker byen. Internasjonalt ser vi det samme i storbyer som Stockholm, København og Helsinki. Munkegata 1, som i dag benyttes som rådhus, har en arkitektur og et romforløp som hadde fortjent å bli utredet og illustrert for museumsformål. Til diskusjonen hører også at Leuthenhaven representerer en viktig tomtereserve som bør vurderes for flere og kanskje andre funksjoner enn museum.

Sett i lys av kommunens egne klimaambisjoner er det også sterkt kritikkverdig at klimagassutslipp tillegges forsvinnende liten betydning for KVU-rapportens konklusjon. Dette medfører at miljøgevinsten ved gjenbruk i praksis ikke inngår i vurderingen. Etterbruk av fraflyttede museumsbygg og de økonomiske konsekvensene det medfører er heller ikke problematisert. Dette illustrerer noe av konseptvalgutredningens tilkortkommenhet som metode. Rådet anser at dette veivalget er av såpass stor betydning for byen at man i et demokratisk perspektiv fortjener å se alternativer for gjenbruk og nybygg undersøkt og illustrert på lik linje i den forestående forprosjektfasen.

Konklusjon:

Rådet for byarkitektur mener konseptvalgutredningen må suppleres med utredninger som svarer ut [PS 0074/22](#), i tråd med utredningens egen ambisjon (side 13). Selv om konseptvalgutredningen følger Finansdepartementets pålagte metodikk ser vi at metoden har sine begrensninger. Dette gjelder særlig miljøambisjonene og tilstrekkelig vurdering av de eksisterende museumsbyggene. Et eventuelt forprosjekt må gjennomføres med alternativer for gjenbruk i tillegg til K11 - Leuthenhaven. En mangelfull utredning øker risikoen for å ta feil veivalg og svekker dermed prosjektets troverdighet og forankring.

Rådet for byarkitektur

21.06.2023